

Pregled dešavanja na svetskom finansijskom tržištu u periodu od 12. do 23. jula 2010. godine

Pregled i predviđanje nivoa referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

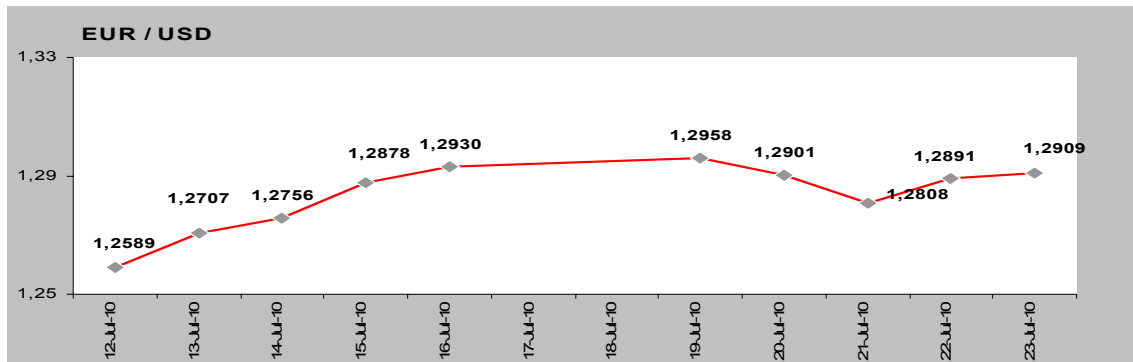
Valuta	Referentna kamatna stopa	Na dan	Poslednja promena	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Predviđanje
		23. jul				
EUR	"Refinance Rate"	1,00%	–25 b.p.	7.5.'09.	5.8.'10.	–
CHF	"LIBOR Target Rate"	0,25%	–25 b.p.	12.3.'09.	16.9.'10.	–
CAD	"Target Overnight Rate"	0,75%	+25 b.p.	20.7.'10.	8.9.'10.	–
JPY	"Target Rate"	0,10%	–20 b.p.	19.12.'08.	10.8.'10.	–
GBP	"Bank Rate"	0,50%	–50 b.p.	5.3.'09.	5.8.'10.	–
USD	"FED Funds Target Rate"	0%-0,25%	–75 b.p.	16.12.'08.	10.8.'10.	–

Centralna banka Kanade je povećala referentnu kamatnu stopu u utorak, 20. jula, nagoveštavajući da bi buduća povećanja mogla biti postepena zbog sporijeg oporavka svetske privrede. Banka Kanade je svoju referentnu stopu povećala za 25 bazičnih poena, na 0,75%.

Podaci o nezaposlenosti u SAD pokazali su njen pad na najniži nivo za poslednje dve godine (zabeležen je pad od 29.000, na 429.000, prema podacima Ministarstva rada SAD). Međutim, isti podaci iz naredne nedelje ukazali su na rast nezaposlenosti od 37.000, što je anuliralo prethodne pozitivne pokazatelje. S druge strane, pokazatelj uslova poslovanja njujorškog FED-a („Empire State“ indeks) ostvario je pad od skoro 15 poena, na 5,08 u julu, što je najniži nivo od decembra 2009. god. Potrošačke cene u SAD su ostvarile treći uzastopni mesečni pad u junu, dok je poverenje potrošača takođe ostvarilo pad na 11-mesečni minimum u julu. CPI indeks je ostvario pad od 0,1%, a pokazatelji kretanja na tržištu nekretnina, poput NAHB/Wells Fargo indeksa su takođe ostvarili pad (sa 16 na 14, najniži nivo od aprila 2009. god.).

Evropska unija je ostvarila trgovinski deficit u maju, pošto je izvoz rastao sporije od uvoza. Trgovinski deficit iznosi 3,4 mlrd evra – izvoz je rastao po stopi od 23%, dok je uvoz ostvario rast od 30% na godišnjem nivou. Rast izvoza ukazuje na oporavak globalne tražnje, dok rast uvoza ukazuje na veću domaću tražnju, što govori u prilog privrednog oporavka. Ministarstva finansija i privrede Nemačke najavili su da očekuju snažniji oporavak privrede ove zemlje u drugoj polovini godine (u prvoj polovini rast je iznosio 0,2%), kao posledicu inostrane tražnje i oporavka u segmentu domaćih investicija. Poslovno poverenje i poverenje potrošača u Francuskoj su takođe ostvarili rast u julu, pre svega kroz rast proizvodnje, mada je zabrinutost usled rasta nezaposlenosti i dalje veoma prisutna. Tokom izveštajnog perioda i rejting agencija Moody's je smanjila kreditni rejting Irske na Aa2, dan pred emisiju irskih državnih obveznica, vrednosti 1,5 mlrd evra. Ovim se kreditni rejting Irske po Moody's-u izjednačio sa kreditnim rejtingom koji je ovoj državi dala konkurentna agencija Standard&Poor's.

Kurs evro/dolar tokom izveštajnog perioda

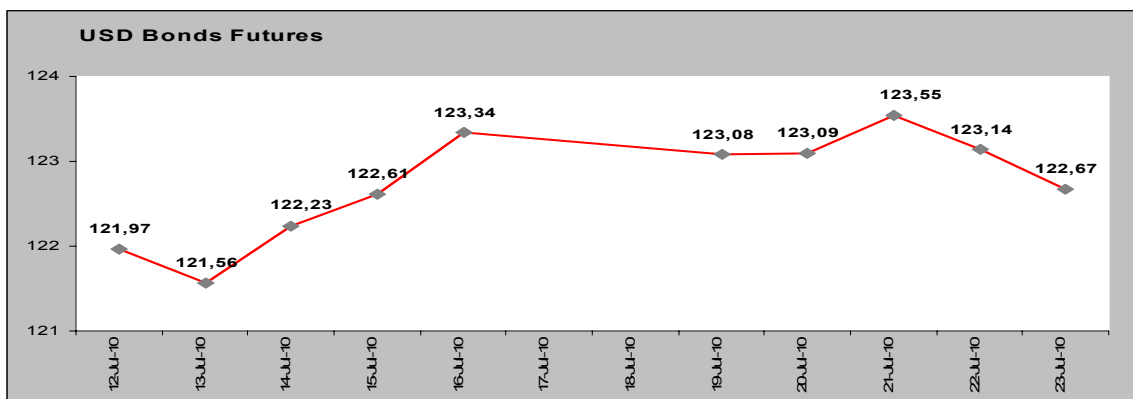
Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Snižavanje kreditnog rejtinga Portugala od strane rejting agencije Moody's uticalo je na pad kursa početkom izveštajnog perioda. Uspešne aukcije grčkih diskontnih obveznica, kao i kuponskih španskih obveznica su, uz rast cena na evropskim tržištima akcija, dovele do jačanja evra tokom drugog dela prve nedelje izveštajnog perioda. Na slabljenje dolara uticalo je i objavljivanje neočekivano visokog trgovinskog deficita SAD u maju, lošija prodaja na malo od očekivanja, kao i izveštaj sa sastanka FOMC-a, koji je ukazao na pesimističnije stavove zvaničnika FED-a od očekivanih.

Kurs je nastavio da raste početkom drugog dana druge nedelje izveštajnog perioda, da bi vrednost evra pala krajem utorka usled pada cena na tržištima akcija. Loša aukcija portugalskih obveznica, kao i upozorenje predsedavajućeg Federalnim rezervama na nesiguran privredni rast dovelo je u sredu do rasta averzija prema riziku, samim tim i do jačanja dolara. Dobri kvartalni rezultati poslovanja nekih američkih kompanija uticali su na promenu trenda kursa u četvrtak. Kurs je nastavio da raste u petak, ali je značajniji rast vrednosti evra sprečen usled iščekivanja rezultata „stres testa“ za koji su tržišni učesnici rekli da nije dovoljno rigorozan.

Tržište hartija od vrednosti

Američke državne obveznice

„US Treasury Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih američkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

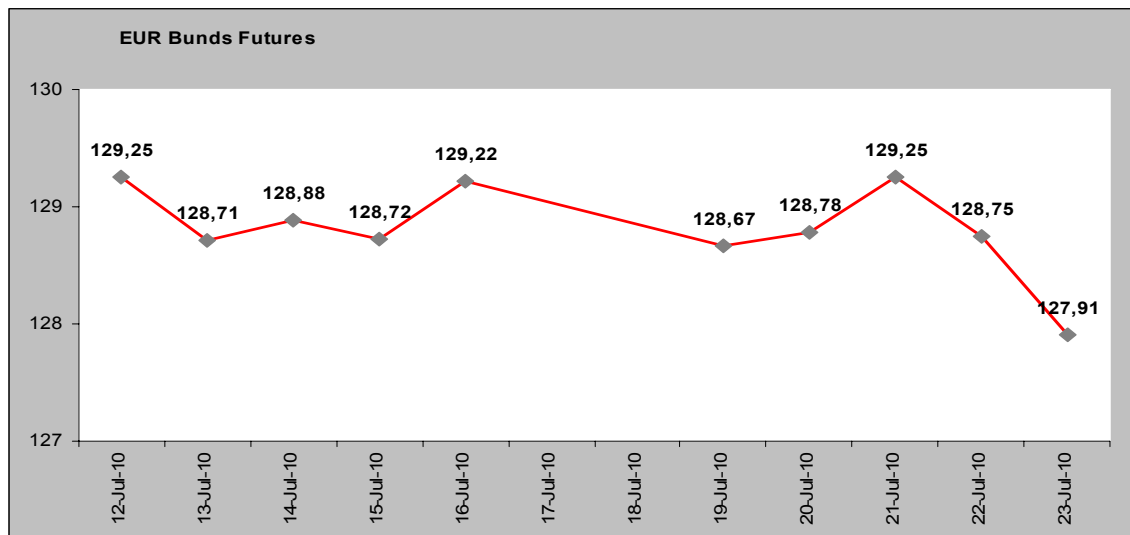
Iako je početkom izveštajnog perioda zabeležen pad cena državnih obveznica SAD, ovakvo kretanje cena bilo je kratkotrajno, pa je već narednih dana došlo do njihovog rasta. Tako su prinosi na dvogodišnje obveznice Trezora ostvarili rekordni pad, nakon objavljivanja pokazatelja njujorškog FED-a o padu proizvodnih aktivnosti. Prinosi na ove obveznice, koje se uzimaju kao najosetljivije na odluke monetarnih vlasti, ostvarili su pad na 0,585% krajem prve nedelje. Ovim je izražena bojazan investitora da bi američka privreda mogla „kliznuti“ nazad u recesiju. Trend rasta je nastavljen do kraja prve nedelje, kada je objavljen pokazatelj potrošačkog poverenja Univerziteta Mičigen, čiji je pad bio veći od očekivanog, što je dodatno uticalo na rast cena državnih hartija. Kako je nezaposlenost i dalje velika, oporavak privrede i dalje neizvestan, potrošači su i dalje pod pritiskom što sve, uz nisku inflaciju, utiče direktno na privlačnost obveznica kao klase aktive u koju treba investirati. I početkom druge nedelje izveštajnog perioda promene cena državnih hartija bile su posledica kretanja na tržištima akcija, pa je rast berzanskih indeksa doveo do blagog pada cena obveznica. Međutim, odmah nakon toga usledio je rast cena, kao posledica loših podataka sa američkog tržišta nekretnina, ali i kao posledica pada cena fjučersa na akcije, nakon što su neke od vodećih američkih kompanija objavile prihode znatno manje od očekivanih. Trend rasta je ostao prisutan do kraja izveštajnog perioda, pošto su tržišni učesnici očekivali da će predsednik FED-a Bernanke, u svom svedočenju pred Kongresom, najaviti da će kamatne stope ostati na rekordno niskom nivou. Poslednjeg dana izveštajnog perioda došlo je do pada cene državnih hartija, opet kao posledica kretanja na tržištima akcija, koja su donekle olakšala strahovanje investitora.

U posmatranom periodu objavljeni su sledeći značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD:

		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Promena nezaposlenih koji se prvi put prijavljuju za socijalnu pomoć (Initial Jobless Claims)	17. jul	450.000	464.000	429.000
„Empire State“ indeks proizvodnje (Empire State Manufacturing)	jul	18,0	5,08	19,57

Izvor podataka: informacioni sistem „Bloomberg“.

Evropske državne obveznice

„Bond Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih nemačkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

Tokom izveštajnog perioda prinosi na sve nemačke benčmark državne obveznice su rasli. Najviši rast prinosa zabeležila je četvorogodišnja benčmark obveznica (17,5 bp), dok je najmanji rast prinosa ostvarila šestomesečna diskontna obveznica (1,3 bp). Pad cena na tržištima akcija uticao je na rast cena obveznica prvog dana izveštajnog perioda. Spominjane uspešne aukcije šestomesečnih grčkih diskontnih državnih obveznica i španskih kuponskih obveznica dovele su do pada cena nemačkih obveznica. Cene državnih obveznica su međutim porasle poslednjeg dana izveštajnog perioda usled loših ekonomskih pokazatelja objavljenih u SAD. Rast cena na tržištima akcija ulila je optimizam kod investitora po pitanju oporavka svetske privrede, što je dovelo do pada cena obveznica u ponedeljak, 19. jula. Naredna dva dana cene su rasle usled lošeg performansa cena na tržištima akcija, kao i zbog upozorenja Bena Bernankea da je trenutni privredni rast nesiguran. Poslednja dva dana izveštajnog perioda cene obveznica su padale.

Značajni ekonomski pokazatelji EU objavljeni u posmatranom periodu bili su:

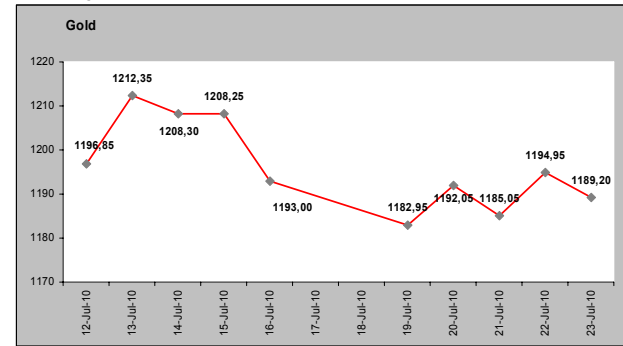
		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskih očekivanja (GE: ZEW Survey Econ. Sentiment, 13.7.2010)	13. jul	25,3	21,2	28,7
IFO pokazatelj poslovne klime (GE: IFO – Business Climate, 23.7.2010)	jul	101,5	106,2	101,8

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

Zlato: 1.182,95 – 1.212,35 (US\$/OZ)

	Zaključene cene zlata (US\$/Oz) u periodu:			
	12. – 16.7. '10.		19. – 23.7. '10.	
Ponedeljak	1.196,85		1.182,95	min.
Utorak	1.212,35	maks.	1.192,05	
Sreda	1.208,30		1.185,05	
Četvrtak	1.208,25		1.194,95	maks.
Petak	1.193,00	min.	1.189,20	

Kretanje cene zlata u posmatranom periodu

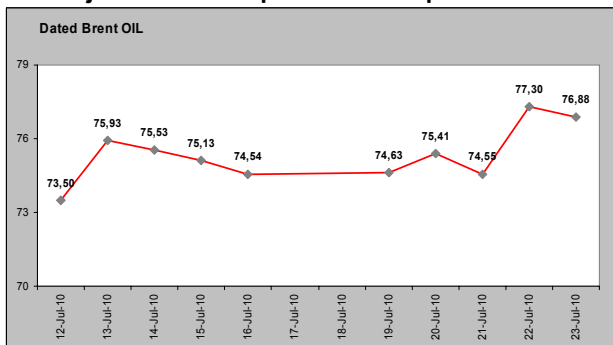
Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

Nakon što je na junjskom sastanku FED-a izražena zabrinutost za stanje privrede SAD, usledio je pad vrednosti dolara, što je uticalo na rast cene zlata. Ovaj rast je usledio nakon što je početkom prve nedelje cena ovog plemenitog metala bila u kratkotrajnom padu. Na ovaj način polako se vraća uobičajeni inverzni odnos između cene zlata i vrednosti američke valute, koji je u prethodnom periodu delimično izgubio na značaju usled izražene averzije prema riziku kod investitora. Do kraja prve nedelje cena zlata se kretala u uskim granicama, da bi u petak, 16. jula, došlo do značajnog pada, usled izražene prodaje derivativnih instrumenata koji u svojoj osnovi imaju zlato na COMEX berzi. Nakon što je krajem juna cena ovog plemenitog metala dostigla rekordnih 1.264,90 \$/Oz usled dužničke krize u zoni evra, usledio je pad vrednosti zlata uporedo sa jenjavanjem tih strahova. Pad vrednosti plemenitog metala nastavljen je i početkom druge nedelje, kada je cena dostigla dvomesečni minimum od 1.178,40 \$/Oz, kao posledica vraćanja poverenja i spremnosti investitora da ulažu u rizičnije oblike aktive, poput akcija i drugih berzanskih roba, ali i dalje prisutne likvidacije dugih pozicija u zlatu. Sredinom druge nedelje došlo je do značajnijeg rasta vrednosti ovog plemenitog metala, pre svega u Evropi, nakon što je aukcija portugalskih obveznica, koja je prošla lošije nego što se očekivalo, podgrejala strahove oko zdravlja evropskog bankarskog sektora. Trend rasta je zadržan do kraja izveštajnog perioda, kada je došlo do pada cene, za koju se očekuje da će nastaviti s padom i u narednom periodu.

Nafta: 73,50 – 77,30 (US\$/Barrel–Brent Crude Oil)

	Zaključene cene nafte (US\$ /Barrel–Brent) u periodu:			
	12. – 16.7. '10.		19. – 23.7. '10.	
Ponedeljak	73,50	min.	74,63	
Utorak	75,93	maks.	75,41	
Sreda	75,53		74,55	min.
Četvrtak	75,13		77,30	maks.
Petak	74,54		76,88	

Kretanje cene nafte u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

Jedini dan u toku prve nedelje izveštajnog perioda kada je cena nafte ostvarila rast bio je utorak, 13. jul. Bolji kvartalni rezultati poslovanja određenih kompanija uticali su na rast cena na tržištima akcija, kao i na povratak optimizma što je dovelo do rasta cena. Međutim, padajući trend obeležio je ostatak prve nedelje. Na početak trenda pada cena uticao je spominjani izveštaj sa sastanka FOMC-a koji je protumačen kao pesimistički od strane tržišnih učesnika. Slabljenje dolara nije uticalo na rast cene, uglavnom usled loših ekonomskih pokazatelja objavljenih u SAD. Tokom druge nedelje cena nafte je zabeležila izrazitu volatilnost. U četvrtak je cena nafte dostigla tronedeljni maksimum, nakon objavljivanja pozitivnih ekonomskih indikatora u evrozoni, kao i usled rasta zabrinutosti zbog posledica koje bi mogla da ostavi tropska oluja u meksičkom zalivu.